

PEFC-STANDARDITYÖRYHMÄN 14. KOKOUS

Aika: 17.9.2020 klo 12.00–16.00

Paikka: Etäkokous

Läsnä:	Paavo Pelkonen	Kokouksen puheenjohtaja
	Birgitta Partanen	Arktiset Aromit ry
	Tage Fredriksson	Bioenergia ry
	Taina Ihaksi	ELY-keskus
	Marko Syrjälä	EPM Metsä
	Pauli Sibakov	Eteläisen-Suomen yhteismetsät ry
	Jukka Turunen	Geologian tutkimuskeskus
	Antti Kilpeläinen	Itä-Suomen yliopisto
	Maria Nyström	Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry
	Lauri Hyytiäinen	Koneyrittäjät ry
	Lea Jylhä	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
	Eine Rosenberg-Riihimäki	Maanomistajain Liitto ry
	Jukka Sippola	Loimu ry
	Erkki Eteläaho	METO – Metsäalan asiantuntijat ry
	Kari Palojärvi	Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry
	Vesa Junnikkala	Metsä Group
	Antti Otsamo	Metsähallitus
	Petri Pajunen	Metsänhoitoyhdistysten palvelu MHYP Oy
	Tiina Vuoristo	Metsäteollisuus ry / Puusepänteollisuus ry
	Matti Heikkilä	MTK Metsävaltuuskunta
	Helena Taskinen	Museovirasto
	Markus Laatikainen	Pohjois-Suomen yhteismetsien yhdistys ry
	Anniina Kostilainen	Sahateollisuus ry
	Janne Yrjönen	Stora Enso Oyj Metsä
	Sampo Juhajoki	Suomen 4H-liitto
	Juha Rutanen	Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry
	Jarkko Partanen	Suomen metsäkeskus
	Janne Miettinen	Suomen Riistakeskus
	Kimmo Syrjänen	Suomen ympäristökeskus
	Viktor Harvio	Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
	Jukka Miettinen	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
	Jari Sirviö	Teollisuusliitto
	Tuija Luukkanen	Tornator Oyj
	Laura Lahtinen	Tuote- ja palvelukaupan yhdistys ETU ry
	Tuomas Kara	UPM Kymmene Oyj Metsä
	Auvo Kaivola	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
	Jenni Kylmäaho	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
	Hannes Pasanen	Tapio Palvelut Oy, kokouksen sihteeri

1) Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.02. Todettiin, että läsnäolijat kirjataan Teams-kokouksen osallistujalistaan perustuen.

2) Muutokset standardityöryhmän kokoonpanossa

Todettiin, että Kalatalouden Keskusliitto ry:n edustaja Irena Pirhosen tilalle vaihtuu Jenny Fredrikson (1.10.2020 alkaen).

3) Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin standardityöryhmän 13. kokouksen 27.8.2020 pöytäkirja kokousmateriaaleissa esitetyin täsmennyksin.

4) Standardiluonnoksen vaikutusarviointi

Todettiin, että Tapio Oy on täsmentänyt kriteereitä 11, 14 ja 17 koskevaa vaikutusarviointia edellisessä kokouksessa esitettyjen huomioiden perusteella. Raporttiin tehdyt lisäykset on korostettu kokouskutsun mukana toimitetussa vaikutusarvioinnissa punaisella kirjauksella. Vaikutusarviointiin liittyen ei esitetty puheenvuoroja.

Todettiin, että standardiluonnoksen valmistuttua on tarkoitus toteuttaa laajempi, koko kriteeristöä koskeva vaikutusarviointi.

5) Standardiluonnoksen käsittely

Kriteeriluonnos 17

Todettiin, että kriteeriä 17 lukuun ottamatta muut kriteerit on hyväksytty sisällytettäväksi standardiluonnoksen toiselle kommentointikierrokselle. Työvaliokunta on täsmentänyt kriteeristä 17 laatimaansa aikaisempaa esitystä. Työvaliokunnan esitys näkyy kokouskutsun yhteydessä toimitetussa standardiluonnoksessa sinisellä värillä kirjattuna.

Todettiin, että ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen edustajat ovat laajemmassa yhteistyössä laatineet kriteeriä 17 koskevan esityksen, joka on toimitettu kokouskutsun yhteydessä. Esityksen mukana on toimitettu tutkimus, jossa todetaan PEFC-sertifioinnin vaatimusten mukaisten suojavyöhykkeiden riittämättömyys pienten vesistöjen ekologisen tilan osalta (Jyväsjärvi et al. 2020). ELY-keskuksen edustaja taustoitti esitystä ja toi siihen liittyen mm. seuraavat huomiot:

- Työvaliokunnan esitys ei vastaa lainsäädännön vaatimuksiin ja on ristiriidassa vesienhoidon tavoitteiden kanssa. Kriteerin vaatimustason tulee olla lainsäädäntöä korkeampi. Kriteerissä oleva vesistön määritelmä ei vastaa lainsäädännön määritelmää. Koska kriteeri 1 ei käytännössä koskaan johda sanktioihin tai rikkeeseen, on tarpeen sisällyttää lainsäädännön vaatimukset kaikkien kriteerien sisälle lainsäädännön tason varmistamiseksi.
- Kriteeri ei vastaa suojavyöhykekriteeriä, jonka pohjalta Tapio Oy:n vaikutusarvio tehtiin.
- Kriteeriä tulisi selkeyttää niin, että vesistöt tunnistettaisiin maastossa.
- Standardityöryhmälle esiteltiin pintavesien ekologista tilaa ja tilatavoitteen saavuttamista koskevat valtakunnalliset kartat, jotka on laadittu vesienhoidon suunnittelussa toimenpideohjelmien valmistelua varten.
- Suomessa on tavoitteena saavuttaa hyvä vesien tila viimeistään vuoteen 2027 mennessä. Vesienhoidossa useiden vesimuodostumien osalta tilatavoitteen säilymisessä on arvioitu olevan riski metsätalouden aiheuttaman paineen vuoksi. Vesien ja merenhoidon järjestämistä koskevan lain mukaan vesien ekologinen tila määritellään nykyisin vesien ekologisen tilan perusteella (esim. kalasto ja

pohjaeläimet) ja veden laatu on ainoastaan tukeva muuttuja. Vesien ekologiseen tilaan vaikuttaa ravinteiden lisäksi mm. uoman läheisen puuston varjostus ja karike sekä uomaan kulkeutuva kiintoaine ja humus.

- Metsätalous vaikuttaa myös vesien kemialliseen tilaan. ELY-keskus jakoi valtakunnallisen kartan elohopean laatuunormin ylityksestä ahvenissa.
- ELY-keskuksen valvonnoissa on tullut esille puutteita vesistöjen tunnistamisessa nimenomaan pienten vesistöjen osalta vesilain mukaisten puroluokan kohteilla. Standardissa olisi tarpeen määrittellä vesistöt tarkemmin paikkatietoaineistojen avulla.
- Pienillä vesistöillä suojavyöhykkeen merkitys on tärkeämpi verrattuna suurempiin vesistöihin.
- Norojen säilyminen on tärkeässä roolissa, koska latvavesien virtaaman todennäköinen heikkeneminen vaikuttaa mm. taimenpuroihin ja kalaston elpymiseen. Norojen säilyttäminen tulee ottaa paremmin huomioon standardissa. Osa metsälain tulkinnan ulkopuolelle jäävistä noroista on vesilain suojaamia. ELY-keskus toi esille, että on kyseenalaista, että maanomistaja joutuu käräjille noudattaessaan kestävän metsänhoidon standardia.

Käytiin keskustelua kriteeriä koskevista esityksistä. Tuotiin esiin, että työvaliokunta ei ole ehtinyt käsitellä ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen toimittamaa esitystä.

Keskustelussa tuotiin esiin seuraavia asioita.

- Työvaliokunta palautti esitykseen ojamainen-sanan ja työvaliokunnan esityksen katsotaan vastaavan tältä osin ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen esitystä.
- Toivottiin selkeyttämistä ojan kokomääritelmään. 2 metrin uoman kokoraja puustoisuusvaatimuksen osalta olisi helppo myös käytännön kannalta, koska se voidaan mitata maastossa tai käyttää olemassa olevaa maastotietokantaa, jossa alle ja yli 2 metrin leveät uomat ovat omana aineistona.
- ELY-keskus toi esiin, että voi tarvittaessa pitää seuraavassa kokouksessa alustuksen vesiasioihin liittyen.

Työvaliokunnan sekä ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen esitykset saivat kannatusta. Esitettiin, että standardiluonnoksen toiselle kuulemiskierrokselle sisällytetään ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen toimittama kriteeriesitys muokattuna niin, että kriteeritekstin kolmannessa kappaleessa ei käytetä metrimääräistä rajaa. Em. kappale esitettiin muotoiltavaksi seuraavasti: ”Ojamaisten, suoristettujen ja perattujen, purojen suojakaistoilta runkopuut voidaan poistaa. Suojakaistan muut vaatimukset ovat voimassa”. Esitys sai runsaasti kannatusta ja se päätettiin hyväksyä. ELY-keskus huomautti, että ei kannata esitystä ilman metrimääräistä uoman kokorajaa puustoisuusvaateen osalta, koska tunnistaminen jää epämääräisen arvioinnin varaan ja vaikeuttaa kriteerin auditointia.

Tuotiin esiin, että metrimääräinen uoman kokoraja puustoisuusvaatimuksen osalta tulisi nostaa esiin kuulemiskierroksella. Keskusteltiin metrimääräisten raja-arvojen hyödyistä ja haitoista auditoinnin ja työn toteutuksen kannalta. Päätettiin, että standardiluonnoksen toisella kuulemiskierroksella kysytään erikseen tarvetta asettaa selkeitä metrimääräisiä raja-arvoja. Kuulemiskierroksen perusteella jatketaan keskustelua kriteerin muutostarpeista.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin muokattu versio ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen esityksestä.
 - Muokattu versio vastaa ELY-keskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen toimittamaa esitystä lukuun ottamatta kriteeritekstin kolmatta kappaletta, joka korvataan muotoilulla: ”Ojamaisten, suoristettujen ja perattujen, purojen suojakaistoilta runkopuut voidaan poistaa. Suojakaistan muut vaatimukset ovat voimassa”.

Lakiliite

Todettiin, että työvaliokunta on tehnyt esityksen lakiliitteen poronhoitolakia (848/1990) koskevaksi kuvaustekstiksi edellisessä standardityöryhmän kokouksessa tuotujen huomioiden perusteella. Esitys näkyy kokonaisuudessaan kokouskutsun yhteydessä toimitetussa standardiluonnoksessa. Hyväksyttiin työvaliokunnan esitys.

Todettiin, että ELY-keskus on toimittanut esityksen vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) kuvaustekstin täsmäntämisestä. Esitys on toimitettu kokouskutsun yhteydessä. ELY-keskus täsmensi aikaisemmin toimitettua esitystä kokouksessa seuraavasti: ”Lakia toimeenpannaan määrittelemällä pinta- ja pohjavesimuodostumat, joiden tilaa seurataan ja jotka luokitellaan kuuden vuoden välein. Kaikkien vesimuodostumien osalta määritellään toimenpiteet, joilla tilatavoitteet saavutetaan vuoteen 2027 mennessä ja ne kootaan toimenpideohjelmiin ja vesienhoitosuunnitelmiin, jotka Valtioneuvosto hyväksyy. Tavoitteet ovat valtiota sitovia”. Hyväksyttiin em. ELY-keskuksen tekstilisäys vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) kuvaustekstiin.

Joulupuuviiljelmää koskeva liite

Todettiin, että työvaliokunta on lisännyt joulupuuviiljelmää koskevaan liitteen kuvaustekstin, joka on toimitettu kokouskutsun yhteydessä. Kuvaustekstin tarkoitus on selkeyttää liitteen tarkoitusta toisen kommentointikierroksen yhteydessä. Hyväksyttiin työvaliokunnan laatima kuvausteksti.

Standardiluonnosta koskevat muut asiat

Todettiin, että aikaisemmin on päätetty standardiluonnoksen rakenteen muuttamisesta vastaamaan kv. standardin rakennetta. Päätettiin, että aikataulullisista syistä standardiluonnos asetetaan toiselle kommentointikierrokselle sen nykyisen rakenteen mukaisena. Ennen kommentoitavaksi lähettämistä, standardiluonnokseen lisätään näkyviin värillä korostettuna kaikki standardityön aikana tehdyt muutokset.

Kokouksen perusteella päivitetty standardiluonnos toimitetaan pöytäkirjan liitteenä (liite 1).

6) Standardityöryhmän toimintasuunnitelma

Todettiin, että edellisessä kokouksessa päätettiin ylimääräisen kokouksen järjestämisestä ennen standardiluonnoksen toista kommentointikierrosta. Aikataulun viivästymisen takia on tarpeen tehdä muutoksia loppuvuoden kokousajankohtiin.

Hyväksyttiin seuraavat työvaliokunnan esittämät aikataulumuutokset standardityöryhmän toimintasuunnitelmaan:

- Standardityöryhmän 15. kokous pidetään **ma 9.11.2020**
- Standardityöryhmän 16. kokous pidetään **ti 24.11.2020**
- Standardityöryhmän 17. kokous pidetään joulukuussa. Päivämäärä täsmennetään myöhemmin.

Kokouksen perusteella päivitetty toimintasuunnitelma toimitetaan pöytäkirjan liitteenä (liite 2).

ELY-keskuksen edustaja toi esille vesienhoidossa valmisteltavana olevat aineistot metsätaloudelle herkistä vaelluskalavesistöistä sekä 4. jakovaiheen valuma-alueista, joilla on metsätaloudelle herkkiä vesiä. Vaelluskalavesistöaineiston osalta sovittiin, että ELY-keskus ja Suomen metsäkeskus selvittävät edelleen, olisiko aineisto mahdollista siirtää metsäkeskuksen paikkatietoaineistoihin. Suomen metsäkeskuksen edustaja toi esiin, että Metsään.fi -järjestelmä on uudistumassa, eikä voida olla varmoja, että ko. paikkatietoaineistot saadaan

maanomistajien tai toimijoiden käyttöön kriteerien voimaan tullessa. ELY-keskus selvittää toimijoiden mahdollisuuksia ottaa tietoja käyttöön.

7) Standardiluonnoksen toinen kommentointikierros

Todettiin, että tämän kokouksen perusteella standardiluonnos voidaan asettaa toiselle julkiselle kommentointikierrokselle.

Päätettiin, että julkinen kommentointikierros aloitetaan seuraavan viikon alussa. Julkinen kuuleminen toteutetaan vastaavasti kuin ensimmäisen kommentointikierroksen aikana.

Tuotiin esiin, että PEFC Suomi pohtii mahdollisen standardiluonnoksen esittelytilaisuuden järjestämisestä kommentointikierroksen aikana. Tilaisuuden järjestämisestä tiedotetaan erikseen.

8) Muut asiat

Muita asioita ei todettu.

Seuraava standardityöryhmän kokous järjestetään 9.11.2020. klo 12–16.

9) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.53.

Vakuudeksi

Paavo Pelkonen
puheenjohtaja

Hannes Pasanen
sihteeri

Liitteet

Liite 1. Päivitetty standardiluonnos

Liite 2. Kokouksen perusteella päivitetty toimintasuunnitelma.